

Sebehodnoticí zpráva studijního programu *Učitelství německého jazyka pro základní školy*

Pravidelné vnitřní hodnocení magisterského studijního programu

Identifikace hodnoceného studijního programu

Tip: V případě jazykových variant hodnoceného studijního programu se hodnotí oba programy v rámci jedné zprávy. Oba programy prosím identifikujte v tabulce níže.

Název	Učitelství německého jazyka pro základní školy
Typ	M: Magisterský
Profil	Akademický
Forma	Prezenční a kombinovaná
Jazyk	Český jazyk
Fakulta	PED: Pedagogická fakulta

Studijní plány programu

P11605 NNJ2ck Učitelství německého jazyka pro základní školy	
<i>Forma studia plánu:</i>	navazující kombinovaný jednooborový
P11601 NNJ2cp Učitelství německého jazyka pro základní školy	
<i>Forma studia plánu:</i>	navazující prezenční jednooborový
P11606 NNJ2hk Učitelství německého jazyka pro základní školy	
<i>Forma studia plánu:</i>	navazující kombinovaný hlavní
P11603 NNJ2hp Učitelství německého jazyka pro základní školy	
<i>Forma studia plánu:</i>	navazující prezenční hlavní
P11607 NNJ2vk Učitelství německého jazyka pro základní školy	
<i>Forma studia plánu:</i>	navazující kombinovaný vedlejší
P11604 NNJ2vp Učitelství německého jazyka pro základní školy	
<i>Forma studia plánu:</i>	navazující prezenční vedlejší

Část I.

Vymezení a vnitřní struktura studijního programu

(Podklady: Export údajů o studijním programu, Export statistických dat o studijním programu, manažerská data v ISu)

1. *Nastiňte ve stručnosti současnou pozici studijního programu v rámci nabídky studijních programů fakulty a univerzity, i v porovnání s obdobnými studijními programy, které jsou nabízeny na jiných univerzitách.*

Magisterský studijní program Učitelství německého jazyka pro základní školy je realizován jako **jednooborové** nebo **dvouoborové** studium v kombinaci s dalším oborem, obě studia jsou nabízena **v prezenční i kombinované formě**. Předměty oborového studia společně s učitelskou propedeutikou s praxemi vytvářejí konsistentní studijní program, který je realizován prostřednictvím šesti studijních plánů.

Dvouoborové studium umožňuje po dokončení magisterského stupně dobré/univerzálnější uplatnění na školách. Německý jazyk je možné na PdF MU studovat jako hlavní i vedlejší program. Atraktivitu studia zvyšují možnosti četných kombinací s dalšími magisterskými programy. Aktuálně je možné studovat německý jazyk v prezenčním studiu v 16 kombinacích (s anglickým jazykem, českým jazykem, dějepisem, francouzským jazykem, fyzikou, hudební výchovou, chemií, matematikou, občanskou výchovou, přírodopisem, ruským jazykem, speciální pedagogikou, výtvarnou výchovou, výchovou ke zdraví a zeměpisem).

Komplexní studijní nabídka (jednooborové i dvouoborové studium v prezenční i kombinované formě na jedné fakultě) i vlastní koncepce studia umožňují široké uplatnění absolventů na trhu práce, zejména v profesi učitele německého jazyka na základní škole (příp. i na střední škole), ale i v jazykových kurzech realizovaných různými vzdělávacími institucemi (např. jazykové školy, Rakouský nebo Goethův institut). Díky velmi dobrým jazykovým znalostem mohou absolventi tohoto studijního programu nalézt uplatnění i hospodářské sfěře nebo v různých institucích kulturního a vzdělávacího charakteru, které akcentují mezinárodní spolupráci.

Při srovnání s obdobnými studijními programy lze konstatovat, **že žádná z příbuzných fakult (filozofických či pedagogických) v České republice nemá tak komplexní nabídku magisterského studia Učitelství německého jazyka pro základní školy jako Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity.**

Některé fakulty nabízejí studium jen v prezenční formě (např., PdF UK Praha, FF JCU České Budějovice, PdF ZČU Plzeň, PdF UHK).

Jiné fakulty nabízejí prezenční i kombinovanou formu, ale pouze dvouoborové studium (např. FF UPOL Olomouc, PHPF TU Liberec).

Řada fakult nabízí studijní program Učitelství německého jazyka pro základní školy jen dvouoborové v prezenční formě (např. PdF JČU České Budějovice, PdF Univerzita Hradec Králové).

Poznámka:

Na některých pedagogických fakultách je nabízen magisterský studijní program jak pro základní školy, tak pro školy střední, např. PdF PHPF TU Liberec a PdF ZČU Plzeň, PdF Univerzita Hradec Králové:

Liberec: Katedra německého jazyka na Přírodovědně-humanitní a pedagogické fakultě TU Liberec: studijní program: „Německý jazyk pro 2. stupeň základní školy a pro střední školy“.

Plzeň: Katedra německého jazyka na Pedagogické fakultě Západočeské univerzity v Plzni: studijní program: „Učitelství německého jazyka pro základní školy“ a studijní program „Učitelství německého jazyka pro střední školy“:

Hradec Králové: Katedra německého jazyka PdF Univerzita Hradec Králové: „Učitelství německého jazyka pro základní školy“ a studijní program „Učitelství německého jazyka pro střední školy“.

2. *Popište případné změny, k nimž došlo v posledním sledovaném období s ohledem na vývoj dané oblasti a trendy ve vzdělávání:*

- a) *ve struktuře profilu absolventa studijního programu (cíle studia, výstupy z učení a uplatnění absolventa);*
- b) *na úrovni studijních předmětů (např. změny v povinných a povinně volitelných předmětech).*

Obor a oborová didaktika

Ve struktuře profilu absolventa studijního programu z hlediska cílů, výstupů z učení a uplatnění absolventa nedošlo v posledním sledovaném období k zásadním změnám. Nicméně je nabídka předmětů zejména v rámci povinně volitelných a volitelných předmětů neustále revidována a inovována v souladu s nejnovejšími poznatky v oboru (*lingvistika, literární věda, kulturní studia*) a v oborové didaktice.

V posledním sledovaném období bylo proto zařazeno několik nových předmětů, což se odrazilo i v dílčím obohacení cílů a výstupů z učení, a to o rozvoj mediační kompetence s ohledem na výuku německého jazyka, stejně jako práci s kulturní složkou a autentickými texty.

Jedná se o následující předměty:

- a) NJ_P100 Zprostředkování komunikace - jazyková mediace NJ_P102 „Mediace v cizojazyčné komunikaci – metodika a didaktika“. V rámci prvního předmětu NJ_P101 „Mediace v cizojazyčné komunikaci – praktická jazyková cvičení“ si studenti rozvíjejí své mediační schopnosti a strategie na jazykové úrovni C1. V navazujícím předmětu NJ_P102 „Mediace v cizojazyčné komunikaci – metodika a didaktika“ si studenti rozšiřují svůj metodický repertoár o mediační aktivity, sami je vytvářejí na základě teoretického vstupu a praktických ukázek vzorových úloh, následně je ověřují v praxi, reflektují a adaptují pro další využití. Tyto předměty jsou v souladu s aktualizací klíčového kurikulárního dokumentu pro výuku cizích jazyků na evropské úrovni, kterým je Dodatek ke Společnému evropskému referenčnímu rámci pro jazyky (2018), v němž se odrážejí nejnovejší trendy jazykového vzdělávání.
- b) Kulturní složka, jazykové povědomí, reflexe vícejazyčnosti urbánního prostoru při učení a vyučování byla ve sledovaném období posílena předmětem NJ_M730 Jazykové krajiny ve výuce němčiny jako cizího jazyka. Je zde uplatněn koncept jazykových krajin (*linguistic landscapes*), který je uchopen z hlediska didaktického potenciálu, přičemž jsou akcentovány jazyky veřejného prostoru jako součásti současného i historického společenského diskursu. Těžiště je položeno na jazyk německý.
- c) Rovněž volitelný předmět NJ_K501 Autentické texty ve výuce němčiny výrazněji podporuje práci s různými typy textů v úzkém propojení na kulturní aspekty.
- d) Užší propojenost s předměty pedagogicko-psychologického modulu je zohledňována ve volitelném předmětu NJ_M305 Alternativní přístupy ve výuce cizích jazyků, kde mají studenti příležitost se blíže seznámit a pochopit principy montessori pedagogiky a waldorfské pedagogiky, popř. jiné

pedagogické koncepce, kterou lze považovat za alternativní či inovativní. V pedagogických předmětech je věnována pozornost těmto přístupům spíše v obecné rovině a v daném předmětu je studentům umožněno již získané poznatky aplikovat v oborově didaktické rovině, což dle výsledků předmětové ankety velmi oceňují.

Ve výuce všech předmětů a poté ve výstupech z učení byl v tomto sledovaném období větší důraz kladen na práci s digitálními technologiemi, v předmětu Lingvistické koncepty pro učitel byly i nadále hojně využívány elektronické nástroje, v oblasti oborové didaktiky je digitální kompetence rozvíjena kontinuálně.

V pedagogicko-psychologickém modulu nedošlo ke změnám ve struktuře profilu absolventa. Z hlediska nabídky studijních předmětů došlo pouze k organizační změně, která se týká přesunu předmětů mezi semestry a je platná od akademického roku 2019/20:

Předmět SZ6042 Školní pedagogika (přednáška) byl přesunut z 2. semestru do 1. semestru: Důvodem je poskytnout studentům navazujícího magisterského studia stěžejní pedagogický předmět v počáteční fázi jejich studia ve vazbě na učitelskou praxi 1 a také umožnit dřívější propojení s oborovými didaktikami.

Tři povinně-volitelné předměty – blok A (semináře ke školní pedagogice) SZ6043, SZ6044 a SZ6045 byly nahrazeny jedním povinným předmětem SZ6061 Seminář ke školní pedagogice a ten byl přesunut v návaznosti na předmět SZ6042 Školní pedagogika do 1. semestru navazujícího magisterského studia.

Tři povinně-volitelné předměty SZ6047, SZ6048 a SZ6069 byly přesunuty z 1. semestru do 2. semestru. Došlo tedy k výměně se školní pedagogikou. U předmětu SZ6069 bylo opraveno chybně uvedené ukončení z „k“ na „z“ a chybně uvedený počet kreditů ze „3“ na „2“ (tato chyba byla způsobena skutečností, že se původně jednalo o volitelný předmět s vyšší kreditovou hodnotou a jiným způsobem ukončení).

Od akademického roku 2020/21 došlo ke změně organizace v předmětu Učitelská praxe 2, která na základě požadavků provázejících učitelů fakultních škol a studentů byla přeměněna z praxe průběžné na souvislou. V jarním semestru 2021 byla poprvé Učitelská praxe 2 organizována jako souvislá čtyřtýdenní praxe.

3. *Pokud se studijní program výrazněji odlišuje od původního studijního oboru (kurikulum, nové studijní plány), zhodnoťte, jak se přeměna v praxi osvědčila a zda plánujete v tomto směru nějaké změny.*

Studijní program se ve své **oborové a oborově didaktické složce** výrazně neodlišuje od původního studijního oboru. Předměty profilujícího základu zůstávají zachovány.

Nově zařazené povinně volitelné a volitelné předměty jsou průběžně vyhodnocovány, a to ze strany studentů i akademických pracovníků.

Výuka předmětů pedagogicko-psychologického modulu souvisí s reformou kurikula, které vstoupilo v platnost v akademickém roce 2016 a stalo se součástí nově akreditovaných studijních programů. Výuka učitelské propedeutiky se opírá o principy kvality výuky, které byly pojmenovány ve spolupráci se studujícími a které reprezentují společné požadavky kladené na výuku. Naplňování principů kvality výuky bylo opakovaně zjišťováno evaluačním výzkumem Katedry pedagogiky, který byl ukončen v roce 2020. Výstupem je publikace Směřování ke kvalitě 2016-2020 v pedagogicko-psychologické

přípravě budoucích učitelů na PdF MU (<https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/1570>). Odkaz na stručnou ukázkou výstupů z evaluace stěžejního předmětu učitelství propedeutiky Školní pedagogika: <https://www.ped.muni.cz/pedagogika/evaluace-skolni-pedagogika/>.

Zařazení stěžejního předmětu Školní pedagogika a Seminář ke školní pedagogice se ukázalo jako vhodné a efektivní. Předmět je lépe provázán s oborovou didaktikou a cíleně jsou sledovány profesní kompetence studentů k plánování výuky v rámci jejich první učitelství praxe. Současně v dalším semestru lépe navazuje na tento předmět Školský a školní management, v němž je již rozvíjeno řízení třídy.

Souvislá učitelství praxe 2 byla realizována dva týdny v závěru výuky a dva týdny na počátku zkouškového období. Toto zasazení praxe do harmonogramu bylo reflektováno a ukazuje se jako nevyhovující, jelikož zasahuje studentům do zkouškového období. Do budoucna je nezbytné ukončit pro studující 2. semestru Nmgr. studijního programu výuku včas a nezatěžovat studující v průběhu souvislé praxe výukou, zkouškami a jinými požadavky.

4. *Zhodnotte strukturu studijního plánu:*

- a) *na základě dosavadní realizace studijního programu identifikujte výstupy z učení programu, kterých se ve studijním plánu obtížně dosahuje nebo které se obtížně u studentů ověřují;*
  - b) *v případě více studijních plánů se věnujte především jejich případnému překryvu a jeho obsahu;*
  - c) *v případě, že hodnocený studijní program obsahuje hlavní (maior) a vedlejší (minor) studijní plán, uveďte vhodné kombinace s hlavními a vedlejšími studijními plány zařazenými do jiných studijních programů.*
- a) Na základě dosavadní realizace studijního programu nebyly identifikovány žádné výstupy z učení, kterých se ve studijních plánech zvláště obtížně dosahuje. Jisté obtíže studenti artikulovali ve studijní anketě i na jednání programové rady s ohledem na výstup 1 a 2, přičemž v rámci výstupu 2 byla zmíněna i rozvrhová stránka (viz níže).
- b) Splnění povinných předmětů je u všech šesti studijních plánů shodné. Jednooborové studium se odlišuje od dvouoborového výrazně vyšší povinností získat kredity za povinně volitelné předměty. Studenti jednooborového studia mají tak mnohem větší prostor pro specializaci/profilaci v oblastech, které je zajímají. Hlubší vhled do těchto oblastí mohou získat i opětovným zapísováním semestrálních prací či účastí na studentských konferencích.
- c) Jednoznačně určení vhodné kombinace studia německého jazyka s jiným programem není možné, a nabízí se otázka, zda je to nutné. Právě široká kombinovatelnost programů (hlavních i vedlejších) činí studium na PdF MU velmi atraktivním (ve srovnání s jinými fakultami, viz výše) a umožňuje studentům realizovat svoje individuální studijní preference.

5. *V následující tabulce přiřadte k profilujícím předmětům studijního programu (předmětům profilujícího základu a základním teoretickým předmětům profilujícího základu) související výstup z učení, který daný předmět naplňuje. Okomentujte, zda profilující předměty dostatečně pokrývají výstupy z učení.*

Oborový a oborově didaktický modul

Absolvent je po úspěšném ukončení studia schopen:

1. komunikovat v němčině na úrovni C1/C2 a umět jazyk efektivně používat pro společenské a profesní účely;
2. popsat a vysvětlit pravidla a zákonitosti popisující jazyk s jeho formálními sémantickými a komunikativně pragmatickými strukturami a používat metodologický aparát lingvistického výzkumu;
3. vysvětlit literární a kulturně společenský vývoj v zemích cílového jazyka se zřetelem k aplikaci v edukační praxi, bude schopen používat metodologický aparát v oblasti literárněvědného a oborově-didaktického výzkumu;
4. mít oborově didaktické znalosti a dovednosti (didaktické znalosti obsahu) a umět používat metodologický aparát v oblasti výzkumu učení a vyučování cizích jazyků.

Profilující předměty dostatečně pokrývají výstupy z učení.

Profilující předměty (název):	1	2	3	4
Didaktika pro učitele němčiny 1	x	x	x	x
Didaktika pro učitele němčiny 2	x		x	x
Didaktika pro učitele němčiny 3	x		x	x
Lingvistické koncepty pro učitele	x	x		x
Kulturní studia pro učitele němčiny	x		x	x
Literatura pro děti a mládež	x		x	x

Pedagogicko-psychologický modul

Absolvent je po úspěšném ukončení studia schopen:

1. plánovat, realizovat a reflektovat vlastní výuku v odpovídající úrovni stanovených profesních kompetencí;
2. používat základní odbornou terminologii a informační zdroje pedagogické a školní psychologie při popisu, analýze, interpretaci a zhodnocení typických výukových situací i při popisu edukačního prostředí školy, na níž absolvoval učitelskou praxi;

3. používat základní metody pedagogické diagnostiky v praxi a získávat data pro individuální podporu žáka/klienta a pro práci se skupinou, třídním kolektivem. Výsledky vhodným způsobem komunikovat s žáky, vyučujícími, s rodiči a jinými odborníky;
4. popsat a vysvětlit na konkrétním příkladu ze svého portfolia individuálně specifické procesy učení;
5. reflektovat zkušenosti z vlastní pedagogické praxe v profesní komunitě a cíleně využívat reflexi a sebereflexi jako nástroj profesního učení 2 MU Údaje o studijním programu PdF:N-HV2S;
6. vysvětlit a při své výchovně-vzdělávací činnosti reflektovat principy inkluzivního vzdělávání na úrovni kultury, politiky a praxe školy;
7. vytvářet inkluzivní prostředí ve třídě, aplikovat některé strategie individualizace a diferenciacce ve výuce.

Profilující předměty (název):	1	2	3	4	5	6	7
Pedagogická psychologie	x	x	x	x			
Učitelská praxe 1	x	x	x		x	x	x
Seminář k učitelské praxi 1	x	x	x		x	x	x
Školní pedagogika	x	x	x				
Seminář ke školní pedagogice	x		x		x	x	x
Učitelská praxe 2	x	x	x		x	x	x
Učitelská praxe 3	x	x	x		x	x	x
Pedagogicko-psychologická diagnostika v práci učitele		x	x	x	x		
Školský a školní management	x		x			x	x
Inkluzivní vzdělávání		x	x	x		x	x
Alternativní pedagogika a inovace ve vzdělávání	x					x	x

6. Zhodnotte vývoj počtu studií ve studijním programu, věnujte pozornost:
  - a) rozložení studií mezi studijními plány s ohledem na formu studia a jejich vývoj v čase;
  - b) míře předčasně ukončených studií (drop-out), přestupům mezi plány programu, popř. formami studia;
  - c) míře dokončování (ve standardní době studia, std. doba + jeden rok, absolutní počty)

a) Vývoj počtu studií

Následující tabulka dokumentuje vývoj počtu studií v celém programu včetně neúspěšnosti po 1. roce a míry úspěšnosti v oblasti absolvování ve studijní době. Data ukazují poměrně stabilní vývoj, který se po jistém propadu v roce 2019/2020 ustálil.

Rok	Zapsaní do 1. sem.	Zapsaní do 3. sem.	Neúspěšnost po 1. roce	Absolventi ve std. době		Absolventi	
				Počet	Úspěšnost	Počet	Úspěšnost
2019/2020	24	20	16,7 %	9	37,5 %	16	66.7 %
2020/2021	30	26	13,3 %	9	30,0 %	15	50.0 %
2021/2022	32	22	31,2 %	0	0,0 %	0	0.0 %
2022/2023	29	0	100,0 %	0	0,0 %	0	0.0 %

Data ukazují poměrně stabilní vývoj počtu studií, který se po jistém propadu v roce 2019/2020 ustálil. Neúspěšnost po 1. roce vzrostla v roce 2021/2022, za jednu z příčin lze označit složitější situaci způsobenou kovidovou pandemií. Celková úspěšnost vykazuje dle dostupných dat snižující tendenci, bohužel se ale stále méně studentů zapisuje do 3. semestru, s čímž souvisí narůstající neúspěšnost po 1. roce studia.

Následující tabulka dokumentuje absolutní počty absolvovaných a neúspěšných studií.

Rok	Počet absolventů	Počet neúspěšných	Počet jinak ukončených
2018/2019		1	
2019/2020		3	
2020/2021	9	8	
2021/2022	16	6	2
2022/2023	6	2	

Ne/úspěšnost v jednotlivých studijních plánech

Následující tabulka dokumentuje neúspěšnost s ohledem na jednotlivé studijní plány, největší je zaznamenána u kombinovaného studia s němčinou jako hlavní obor (50%), nejúspěšněji si vedou studenti v prezenční formě kombinovaného (dvouoborového studia) s volbou němčiny jako vedlejšího oboru (neúspěšnost 12,5 %).

Průměrná neúspěšnost 23,4 %.

Neúspěšnost dle studijních plánů

Studijní plán	Neúspěšnost
P11605 NNJ2ck	32,4 %
P11601 NNJ2cp	27,8 %

P11606 NNJ2hk	50 %
P11603 NNJ2hp	14,3 %
P11607 NNJ2vk	33,3 %
P11604 NNJ2vp	12,5 %

P11605 NNJ2ck Učitelství německého jazyka pro základní školy

Forma studia plánu: navazující kombinovaný jednooborový

Rok	Zapsaní do 1. sem.	Zapsaní do 3. sem.	Neúspěšnost po 1. roce	Absolventi ve std. době		Absolventi	
				Počet	Úspěšnost	Počet	Úspěšnost
2019/2020	9	6	33,3 %	4	44,4 %	5	55.6 %
2020/2021	9	7	22,2 %	1	11,1 %	2	22.2 %
2021/2022	10	6	40, %	0	0,0 %	0	0.0 %
2022/2023	11	0	100,0 %	0	0,0 %	0	0.0 %

P11601 NNJ2cp Učitelství německého jazyka pro základní školy

Forma studia plánu: navazující prezenční jednooborový

Rok	Zapsaní do 1. sem.	Zapsaní do 3. sem.	Neúspěšnost po 1. roce	Absolventi ve std. době		Absolventi	
				Počet	Úspěšnost	Počet	Úspěšnost
2019/2020	6	6	0,0 %	3	50,0 %	5	83.3 %
2020/2021	2	1	50,0 %	0	0,0 %	1	50.0 %
2021/2022	6	5	16,7 %	0	0,0 %	0	0.0 %
2022/2023	5	0	100,0 %	0	0,0 %	0	0.0 %

P11606 NNJ2hk Učitelství německého jazyka pro základní školy

Forma studia plánu: navazující kombinovaný hlavní

Rok	Zapsaní do 1. sem.	Zapsaní do 3. sem.	Neúspěšnost po 1. roce	Absolventi ve std. době		Absolventi	
				Počet	Úspěšnost	Počet	Úspěšnost
2020/2021	2	2	0,0 %	0	0,0 %	0	0.0 %
2021/2022	1	0	100,0 %	0	0,0 %	0	0.0 %

P11603 NNJ2hp Učitelství německého jazyka pro základní škol

Forma studia plánu: navazující prezenční hlavní

Rok	Zapsaní do 1. sem.	Zapsaní do 3. sem.	Neúspěšnost po 1. roce	Absolventi ve std. době		Absolventi	
				Počet	Úspěšnost	Počet	Úspěšnost
2019/2020	1	1	0,0 %	0	0,0 %	1	100.0 %
2020/2021	1	1	0,0 %	0	0,0 %	1	100.0 %
2021/2022	2	2	0,0 %	0	0,0 %	0	0.0 %

2022/2023	3	0	100,0 %	0	0,0 %	0	0.0 %
-----------	---	---	---------	---	-------	---	-------

P11607 NNJ2vk Učitelství německého jazyka pro základní školy

Forma studia plánu: navazující kombinovaný vedlejší

Rok	Zapsaní do 1. sem.	Zapsaní do 3. sem.	Neúspěšnost po 1. roce	Absolventi ve std. době		Absolventi	
				Počet	Úspěšnost	Počet	Úspěšnost
2020/2021	2	0	100,0 %	0	0,0 %	0	0.0 %
2021/2022	2	1	50,0 %	0	0,0 %	0	0.0 %

P11604 NNJ2vp Učitelství německého jazyka pro základní školy

Forma studia plánu: navazující

Rok	Zapsaní do 1. sem.	Zapsaní do 3. sem.	Neúspěšnost po 1. roce	Absolventi ve std. době		Absolventi	
				Počet	Úspěšnost	Počet	Úspěšnost
2019/2020	8	7	12,5 %	2	25,0 %	5	62.5 %
2020/2021	16	15	6,2 %	8	50,0 %	11	68.8 %
2021/2022	11	9	18,2 %	0	0,0 %	0	0.0 %
2022/2023	9	0	100,0 %	0	0,0 %	0	0.0 %

Shrnující vyhodnocení dat k jednotlivým plánům programu

- Celková úspěšnost ve studiu v rámci celého programu činí 76,6 %.
- Statisticky je nejvyšší úspěšnost u navazujícího prezenčního hlavního plánu (100%), ale jedná se pouze o jedno studium.
- Z ostatních plánů je celková úspěšnost nejvyšší u prezenčního vedlejšího plánu (65,2%), nejnižší u dvouoborového kombinovaného studia obou plánů (0%).
- V jednooborovém studiu kombinované formy je úbytek studentů nižší než v prezenčním studiu.
- Více jak polovina studentů nedokončuje studium ve standardní době.
- K přestupům ve sledovaném období nedocházelo.

- Nejčastějším důvodem drop-outu je osobní rozhodnutí studenta ukončit studium (písemným oznámením). Nesplnění studijních povinností (požadavků) je zastoupeno marginálně.

Studijní plán	Míra předčasného ukončení (drop-out)	Důvody
P11605 NNJ2ck	32,1 %	Zanechání studia písemným oznámením (10), ukončení pro nesplnění požadavků (1)
P11601 NNJ2cp	14,3 %	Zanechání studia písemným oznámením (1), nesplnění požadavků 2
P11606 NNJ2hk	-	Za celé sledované období 2 studenti, 2 studia úspěšně ukončena.
P11603 NNJ2hp	-	-
P11607 NNJ2vk	100 %	Za sledované období 1 student: zanechání studia písemným oznámením (předčasné ukončení)
P11604 NNJ2vp	11,4 %	Zanechání písemným oznámením (4), zanechání studia nezapsáním po přerušení (1)

- Míra předčasného ukončení (%) je mj. závislá i od počtu studií v jednotlivých plánech, viz plány P11606 NNJ2hk, P11603 NNJ2hp a P11607 NNJ2vk, kde nedochází k předčasnému ukončení vůbec nebo naopak stoprocentně (více viz podrobné tabulky plánů níže).

Míra předčasně ukončených studií (drop-out) dle plánů (podrobnější statistická data)

P11605 NNJ2ck Učitelství německého jazyka pro základní školy: Forma studia plánu: navazující kombinovaný jednooborový

Rok	Zapsaní			Míra ukončení	
	Do 1. sem.	Do 2. sem.	Do 3. sem.	Po 1. sem.	Po 2. sem.
2019/2020	9	6	6	33,3 %	33,3 %
2020/2021	9	7	7	22,2 %	22,2 %
2021/2022	10	8	6	20 %	40 %
2022/2023	11	8	-	27,3 %	-

P11601 NNJ2cp Učitelství německého jazyka pro základní školy: Forma studia plánu: navazující prezenční jednooborový

Rok	Zapsaní			Míra ukončení	
	Do 1. sem.	Do 2. sem.	Do 3. sem.	Po 1. sem.	Po 2. sem.
2019/2020	6	6	6	0 %	0 %
2020/2021	2	2	1	0 %	50 %
2021/2022	6	5	5	16,7 %	16,7 %
2022/2023	5	4	-	20 %	-

P11606 NNJ2hk Učitelství německého jazyka pro základní školy: Forma studia plánu: navazující kombinovaný hlavní

Za celé období 2 studenti, 2 studia úspěšně ukončena, 1 studium zanecháno písemným oznámením.

P11603 NNJ2hp Učitelství německého jazyka pro základní školy: Forma studia plánu: navazující prezenční hlavní

Rok	Zapsaní			Míra ukončení	
	Do 1. sem.	Do 2. sem.	Do 3. sem.	Po 1. sem.	Po 2. sem.
2019/2020	1	1	1	0 %	0 %
2020/2021	1	1	1	0 %	0 %
2021/2022	2	2	2	16,7 %	0 %
2022/2023	3	2	-	33,3 %	-

P11607 NNJ2vk Učitelství německého jazyka pro základní školy Forma studia plánu: navazující kombinovaný vedlejší

Za sledované období 1 student: zanechání studia písemným oznámením (předčasné ukončení)

P11604 NNJ2vp Učitelství německého jazyka pro základní školy Forma studia plánu: navazující prezenční vedlejší

Rok	Zapsaní			Míra ukončení	
	Do 1. sem.	Do 2. sem.	Do 3. sem.	Po 1. sem.	Po 2. sem.
2019/2020	8	7	7	12,5 %	12,5 %
2020/2021	16	15	15	6,2 %	6,2 %
2021/2022	11	9	9	18,2 %	18,2 %
2022/2023	9	9	-	0,0 %	-

7. Zhodnoťte trend v přijímacím řízení za sledované období:

- uchazeči v poměru s přijatými a zapsanými do programu v letech
- zájem o jednotlivé studijní plány v absolutních počtech i dle priorit.
- vyhodnoťte zájem o kombinace s jinými studijní programy (pouze v případech sdruženého studia preference hlavního a vedlejšího plánu)

a) Poměr přihlášených, přijatých a zapsaných

Ve sledovaném období se zájem o studium v hodnoceném studiu po výraznějším poklesu v roce 2017/18 stabilizoval, což dokládá následující tabulka. Rozdíl mezi počtem přijatých a zapsaných uchazečů se projevuje i nadále, nejvyšších hodnot dosahuje v letech 2019/2020 a 2022/2023, kde se pohybuje kolem 50%. Důvody jsou různé, mj. k nim patří fakt, že studenti si mohou podávat více přihlášek na různé vysoké školy a že na filozofických fakultách mají studenti možnost získat kvalifikaci pro střední školy, případně učitelskou kvalifikaci, např. v oboru tlumočnictví a překladatelství.

Rok	Počet podaných přihlášek	Počet navržených na přijetí	Počet přijatých	Počet zapsaných
2019/2020	32 + 15	18 + 10	18 + 10	16 + 8
2020/2021	28 + 20	18 + 17	18 + 17	14 + 16
2021/2022	30 + 20	24 + 18	24 + 18	19 + 13

2022/2023	30 + 20	25 + 17	24 + 13	19 + 10
2023/2024	31 + 18	0 + 0	0 + 0	0 + 0

Následující statistické údaje ukazují prostřednictvím absolutních počtů zájem o jednotlivé studijní plány a priority studentů.

Ve srovnání se ukazuje, že studenti mají stabilně značný zájem o navazující jednooborové studium Učitelství německého jazyka pro základní školy (Plán 1). Prioritou je toto studium zejména pro studenty, kteří již působí v pedagogické praxi a doplňují si magisterský stupeň vzdělání a/nebo pro studenty, kteří ukončili bakalářské studium německého jazyka se zaměřením na vzdělávání na jiné univerzitě, která ale navazující magisterský stupeň nenabízí (např. Univerzita Pardubice).

Absolutní počty ukazují, že stabilní a největší je zájem o navazující studium Učitelství německého jazyka pro základní školy v kombinaci dvou oborů (dvooborové studium), přičemž studenti jednoznačně preferují studijní plán, v němž je pro ně německý jazyk vedlejším oborem (Plán 6). Projevuje se v prezenční i kombinované formě studia (Plán 5 a 6). Daná priorita souvisí mj. s větší nejistotou možnosti plného uplatnění se na základní škole (německý jazyk je vyučován jako další cizí jazyk) a (dle rozhovorů se studenty i studentskými zástupci v programové radě) i s jistými obavami studentů z toho, že je v tomto případě nutné napsat závěrečnou práci v němčině. V druhém zvoleném oboru se cítí jistější.

Rovněž poměrně stabilní je zájem o studium v hlavním prezenčním plánu (uchazeči mají zájem o studium němčiny). Značný podíl přijatých studentů však nereflektuje na přijetí (studium na PdF nebylo pravděpodobně jejich první volbou). U ostatních plánů je zájem na ústupu.

b) Se zájmem o studium korespondují i kombinace priorit, které si uchazeči ve svých přihláškách zvolili, bylo možné zvolit tři stupně priorit.

Plán 1:

P11605 NNJ2ck Učitelství německého jazyka pro základní školy. Forma studia plánu: navazující kombinovaný jednooborový

Rok	Počet podaných přihlášek	Počet navržených na přijetí	Počet přijatých	Počet zapsaných
2019/2020	21	11	11	9
2020/2021	16	12	12	9
2021/2022	16	11	11	10
2022/2023	13	12	12	11
2023/2024	13	0	0	0

Plán 2:

P11601 NNJ2cp Učitelství německého jazyka pro základní školy Forma studia plánu: navazující prezenční jednooborový

Rok	Počet podaných přihlášek	Počet navržených na přijetí	Počet přijatých	Počet zapsaných
-----	--------------------------	-----------------------------	-----------------	-----------------

2019/2020	9	6	6	6
2020/2021	7	3	3	2
2021/2022	10	9	9	6
2022/2023	11	8	8	5
2023/2024	8	0	0	0

Plán 3:

P11606 NNJ2hk Učitelství německého jazyka pro základní školy Forma studia plánu: navazující kombinovaný hlavní

Rok	Počet podaných přihlášek		Počet navržených na přijetí	Počet přijatých	Počet zapsaných
2020/2021	2		2	2	2
2021/2022	1		1	1	1
2022/2023	0		0	0	0
2023/2024	3		0	0	0

Plán 4:

P11603 NNJ2hp Učitelství německého jazyka pro základní školy Forma studia plánu: navazující prezenční hlavní

Rok	Počet podaných přihlášek	Počet navržených na přijetí	Počet přijatých	Počet zapsaných
2019/2020	2	1	1	1
2020/2021	3	1	1	1
2021/2022	3	3	3	2
2022/2023	6	5	4	3
2023/2024	6	0	0	0

Plán 5:

P11607 NNJ2vk Učitelství německého jazyka pro základní školy Forma studia plánu: navazující kombinovaný vedlejší

Rok	Počet podaných přihlášek	Počet navržených na přijetí	Počet přijatých	Počet zapsaných
2019/2020	0 + 1	0 + 0	0 + 0	0 + 0
2020/2021	0 + 2	0 + 0	0 + 0	0 + 0
2021/2022	0 + 3	0 + 3	0 + 3	0 + 2
2022/2023	0 + 4	0 + 3	0 + 3	0 + 2
2023/2024	0 + 6	0 + 0	0 + 0	0 + 0

Plán 6:

P11604 NNJ2vp Učitelství německého jazyka pro základní školy Forma studia plánu: navazující prezenční vedlejší

Rok	Počet podaných přihlášek	Počet navržených na přijetí	Počet přijatých	Počet zapsaných
2019/2020	0 + 14	0 + 10	0 + 10	0 + 8
2020/2021	0 + 18	0 + 17	0 + 17	0 + 16
2021/2022	0 + 17	0 + 15	0 + 15	0 + 11
2022/2023	0 + 16	0 + 14	0 + 11	0 + 9
2023/2024	0 + 12	0 + 0	0 + 0	0 + 0

Zájem o kombinace s jinými studijními programy

Při posouzení zájmu o studijní plány a kombinace vycházíme z grafu kombinací priorit v manažerských datech:

https://is.muni.cz/auth/garant/management?obdobi=8723;fakulta=1441;id=23868;zmaz_plany=1.

Priorita 1: 81,7%

Priorita 2: 15,0 %

Priorita 3: 3,3 %

U kombinací uvádíme nejdříve hlavní plán (X/), potom vedlejší (/Y) a formu (prezenční studium= PS, kombinované studium= KS).

Priorita 1

Jednooborové KS (13 přihlášek)

Jednooborové PS (5 přihlášek)

ČJ/NJ (2 přihlášky)

OV/NJ PS (4 přihlášky)

NJ/AJ KS (2 přihlášky)

Ostatní kombinace jsou zastoupeny jednou nebo dvěma přihláškami.

Priorita 2

Jednooborové KS (2 přihlášky)

Kombinace dvouoborového studia jsou zastoupeny většinou jednou přihláškou.

Priorita 3

Jednooborové PS (2 přihlášky)

Ostatní kombinace jsou zastoupeny jednou přihláškou.

Z uvedených dat (priorit a počtů přihlášek) vyplývá, že největší zájem je zájem o jednooborové kombinované i prezenční studium. Mezi žádané kombinace patří NJ/OV, NJ/AJ, DE/NJ, AJ/NJ. Vzhledem k tomu, že ostatní kombinace (zeměpis, matematika aj.) jsou dvouoborovém studiu zastoupeny většinou jednou nebo dvěma přihláškami, nelze vyvodit jednoznačné preference.

Část II.

Výuka, učení a hodnocení

(Podklady: Export údajů o studijním programu, charakteristiky předmětů, výsledky předmětové ankety)

8. *Popište inovativní a interaktivní prvky ve výuce (např. e-learningová podpora, videonahrávky přednášek, výuka simulující reálné prostředí, výuka v terénu/exkurze, práce ve skupinách, flipped learning, blended learning, problem-based learning, case-based learning apod.):*
- zhodnoťte, jak přispívají k dosahování plánovaných výstupů z učení hodnoceného studijního programu;*
  - uvedte, které z nich se vám ve výuce nejlépe osvědčily.*

Zařazování interaktivních a inovativních prvků je (nejen v tomto sledovaném období) neoddělitelně spjata s didaktickou koncepcí výuky ve všech předmětech tohoto studijního programu, čímž se podporuje zejména efektivnější dosahování plánovaných výstupů z učení hodnoceného studijního programu.

E-learningová podpora se stala již dříve samozřejmou součástí vzdělávacího procesu, je nejčastěji realizována v prostředí IS MUNI, popřípadě v prostředí MOODLE. Pracuje se zde s interaktivními osnovami a různými studijními oporami, odkazy, studijními materiály, videonahrávkami, odpovědníky, diskusními fóry aj.

Významně je e-learningová podpora využívána v předmětech zaměřených na jazykovou přípravu studentů, a to jak ve formě online odpovědníků nabízejících interaktivní cvičení pro upevnění znalostí gramatiky, tak v podobě sbírky odkazů na další studijní materiály, včetně autentických zdrojů (podcasty, online televizní vysílání etc.). V rámci výuky si studenti vyměňují svoje zkušenosti z oblasti učení se jazykům a doporučují si osvědčené učební strategie. Jsou jim nabízeny situace, které se přibližují reálným životním situacím.

Videopřednášky jsou velmi intenzivně využívány např. v předmětu NJ_M750 Mezinárodní seminář o jazykové integraci, který se koná v rámci konsorcia EDUC společně s univerzitou v Postupimi. Nahrávky přednášek domácích a zahraničních vyučujících mají k dispozici všichni zúčastnění studenti, v online prostředí odpovídají na otázky a plní úkoly, setkávají se k závěrečné výměně poznatků a diskuzi.

Učení zážitkovou formou v rámci mimoškolní výuky je realizováno mj. v předmětu Vzdělávací politika v Berlíně, který je realizován jako zahraniční exkurze, během níž se studenti dozvídají v autentickém prostředí nové informace o vzdělávacím systému v Německu (na příkladu Berlína), přičemž hospitují na základní škole, diskutují s vyučujícími, navazují kontakty a získávají nejen znalosti, ale rozvíjí si řadu dalších kompetencí v přímé komunikaci s rodilými mluvčími ve specifickém vzdělávacím kontextu. Je zde realizován i princip spolupodílení se studentů na organizaci a sestavení vlastního programu i kulturně ukotvená reflexe.

Výuka reflektující reálné prostředí a využívající metodu simulace je charakteristická zejména pro předměty Didaktika pro učitele 1 – 3. Tyto přístupy se ale odrážejí i v dalších předmětech profilujícího základu (Literatura pro děti a mládež a Kulturní studia) a v oborově didakticky zaměřených povinně volitelných a volitelných předmětech. Studenti v nich navrhují a představují učební aktivity pro konkrétní cílovou skupinu (simulace reálného prostředí), k nimž poté získávají vrstevnickou i učitelskou zpětnou vazbu.

Využívány jsou metody podporující reflektivní didaktické myšlení, jazykové a kulturní povědomí, V hojně míře je využívána práce ve dvojicích a ve skupinách, jsou využívány různé digitální aplikace a

uplatňován problem-based learning a case-based learning. Rozvíjeny jsou prezentační techniky, techniky pro sebereflexi.

Inovativní postupy jsou uplatňovány i ve výuce nově zařazených předmětů k mediaci, které jsou cyklicky vyvíjeny na základě dat získaných prostřednictvím ohniskových skupin a dotazníků s otevřenými otázkami. Vyučující si vede reflektivní deníky, které následně analyzuje a v souladu s nimi upravuje kurikulum předmětů, metody i formy výuky.

Terénní výuka je uplatňována v předmětu NJ_M305 Alternativní přístupy ve výuce cizích jazyků. Využívána je metoda pozorování na vybraných alternativních školách, reflektivního deníku, evaluace, kritického myšlení, analýzy a syntézy.

K implementaci inovativních a interaktivních výukových metod a zejména mnohem intenzivnějšímu využívání digitálních technologií přispěla složitá situace během pandemie COVID. V té době byla výuka realizována a distančním způsobem dle stanoveného rozvrhu, probíhala zejména v prostředí MS TEAMS a Zoom, což zvláště v tomto období významně napomohlo lepší orientaci a organizaci studijního procesu. Aplikace jako Padlet, Mentimeter, Jamboard, Kahoot a mnohé další jsou v současnosti přirozenou součástí výukového procesu.

Všechny výše uvedené metody, elektronické podpory, nástroje a aplikace významně přispívají k rozvoji jazykových, oborových i oborově didaktických kompetencí studentů tohoto studijního programu a, jak bylo uvedeno výše, i ke snadnějšímu dosahování cílů a výstupů z učení.

Pedagogicko-psychologický modul

V průběhu pandemie COVID byla realizována výuka distančním způsobem dle stanoveného rozvrhu. Výuka probíhala zejména v prostředí MS TEAMS a Zoom. Na přednáškách a seminářích byly využívány aplikace: Padlet, Mentimeter, Jamboard, Kahoot a další. Byly zavedeny online konzultace na podporu úspěšného zvládnutí předmětů. Současně byly některé předměty doplněny o spolupráci studentů při vzájemném hodnocení úkolů a poskytování zpětné vazby. Zpětná vazba k portfoliovým úkolům byla poskytována v předmětech školský a školní management, školní pedagogika a seminář ke školní pedagogice, pedagogicko-psychologická diagnostika. Za úspěch lze považovat, že studenti mohli realizovat svoje praxe i v průběhu distanční výuky. Znalosti a dovednosti s vedením distanční výuky jsou vyučujícími dále využívány v kontaktní výuce.

9. *Vyjádřete se k hlavním změnám a opatřením, které byly realizovány v posledním sledovaném období (např. na základě výsledků předmětové ankety) na úrovni jednotlivých předmětů, zejména co se týče:*
- a) cílů studia, studijní zátěže a metod výuky;*
  - b) hodnocení studentů dle transparentních, objektivních a předem stanovených kritérií;*
  - c) poskytování formativní zpětné vazby.*

Na základě výsledků předmětové ankety, dílčích anket k jednotlivým předmětům zadávaných vyučujícími a na základě hodnocení studia a jednotlivých předmětů prezentovaných na jednáních Programové rady KNJL (PR) došlo k drobným koncepčním změnám těchto předmětů (více v zápisech z jednání PR):

1. Jazyková cvičení:

Jejich koncept byl revidován (struktura, obsahy, formy a metody práce) a výsledky následné studentské ankety dokládají pozitivní dopad těchto úprav nejen na úspěšnost při dosahování výstupu, ale i větší spokojenost studentů s vlastním průběhem výuky (viz také bod 4).

2. Lingvistické koncepty pro učitele:

Pro úspěšnější dosahování výstupu 2 byla zavedena intenzivnější forma (individuální) podpory a upraveno rozvrhování předmětu tak, aby byla studentům dána příležitost účastnit se výuky v době, kdy jim to více vyhovuje. I v tomto případě zaznamenáváme pozitivní dopady (viz také bod 4).

Pro monitorování, hodnocení i zvyšování kvality studia se výrazně osvědčuje práce studentských zástupců PR, kteří nepřetržitě shromažďují připomínky a podněty celkovému studiu i jednotlivým předmětům. Jednání PR jsou velmi otevřená a konstruktivně kritická, vedou de facto ke všem dílčím změnám.

Hodnocení se vztahuje k předem stanoveným kritériím, ta jsou formulována i pro státní závěrečnou zkoušku.

Formativní zpětné vazbě je kontinuálně věnována velká pozornost ve všech předmětech. Studentům je poskytována tak, aby jim vhodným způsobem sdělila relevantní informace pro jejich pokrok ve studiu.

10. Posuďte obsah a rozsah státní závěrečné zkoušky vzhledem k požadavkům a struktuře profilujících předmětů hodnoceného studijního programu. Zhodnoťte vhodnost státní závěrečné zkoušky vzhledem k profilu absolventa. Zhodnoťte vhodnost nastavení závěrečné kvalifikační práce.

Obsah a rozsah oborové části státní závěrečné zkoušky (Německý jazyk a literatura s didaktikou) je zcela v souladu vzhledem k požadavkům a struktuře profilujících předmětů daného studijního programu a odpovídá profilu absolventa studijního programu Učitelství německého jazyka pro ZŠ. Jsou v ní ověřovány kvality profesní přípravy pro pedagogickou praxi, přičemž těžiště spočívá v ověřování didaktické znalosti obsahu, tedy ve schopnosti zprostředkovat cizí jazyk konkrétním žákům s ohledem na kontext vyučování. Tato schopnost se opírá o znalostní bázi oboru a oborové didaktiky, jež zahrnuje znalost principů osvojování cizího jazyka a znalost přístupů, strategií, technik, metod a didaktických prostředků vhodných pro komunikační výuku cizího jazyka.

Oborově didaktická složka je per se velmi úzce spojena s cíli, obsahy a výstupy z učení pedagogicko-psychologického modulu. Tato komplementarita byla od akademického roku 2020/2021 akcentována i prostřednictvím inovované organizační formy státní závěrečné zkoušky (integrována forma), při níž jsou v jejím průběhu znalosti a dovednosti nahlíženy a diskutovány ve vzájemných souvislostech oborové, oborově didaktické a pedagogicko-psychologické složky. V současné době je realizována u jednooborového studijního programu.

Závěrečnou kvalifikační práci (magisterská/diplomová práce) studující prokazují schopnost aplikovat znalosti a dovednosti získané v průběhu studia při řešení konkrétního problému v oblasti nejen oborové didaktiky, ale i lingvistiky, literatury nebo kulturních studií, přičemž i zde je zohledňována oborově didaktická perspektiva. Studujícím jsou poskytována aktuální témata v IS vypisována vyučujícími, vítána jsou témata, se kterými přicházejí studenti a studentky sami na základě svých preferencí, zkušeností či vlastního pedagogického působení nebo absolvování praxe. V obecné rovině je doporučeno absolvování Online modulu „Závěrečná práce“, který slouží jako průvodce.

Na webových stránkách KNJL jsou studujícím nabídnuty oborové standardy magisterských závěrečných prací a podklady pro reflexi vlastního postupu při jejich tvorbě (<https://knjl.ped.muni.cz/studium/zaverecne-prace>).

Zpracování magisterské/diplomové práce podléhá v obecné rovině Pokynu děkana č. 1/2015, dle něhož v této práci:

- a) prokáže schopnost orientovat se v aktuálních otázkách svého oboru, umí jasně a srozumitelně vymezit téma závěrečné práce a její cíle, popsat výchozí stav poznání a navrhnout adekvátní metody řešení ve vztahu k stanoveným cílům;
- b) pracuje s adekvátními primárními a sekundárními informačními prameny, cituje je dle platné normy (APA) a v souladu s etikou vědecké práce;
- c) prostřednictvím tvorby vlastního textu prokáže kompetence stylistické, dokáže vytvořit odborný text;
- d) prokáže schopnost klást otázky a řešit problémy, formulovat nové myšlenky a závěry, které přinášejí alespoň dílčí nové poznatky o zkoumaném jevu, případně obohacují metodologické (v oblasti výzkumu) nebo metodické (v oblasti edukace) postupy, a to ve vztahu k jasně definovaným a vymezeným cílovým skupinám (žáci ZŠ, skupiny se specifickými vzdělávacími potřebami atd.).

11. Uvedte vědeckovýzkumné, grantové či jiné tvůrčí aktivity v rámci hodnoceného studijního programu, které se uskutečnily/uskutečňují za zapojení studentů. Popište případné možnosti a formy motivace zapojení studentů. Uvedte případná významná ocenění (včetně nominací na významná ocenění), která získali studenti dotčeného studijního oboru za posledních 5 let.

V rámci hodnoceného studijního programu mají studenti velmi široké možnosti pro zapojení se do vědeckovýzkumných, grantových, výměnných, studijních aj. aktivit, které jsou realizovány na Katedře německého jazyka a literatury PdF MU.

Možnosti další spolupráce spatřujeme v intenzivnějším zapojení studentů do probíhajících výzkumných projektů a do přípravy konferenčních a publikačních výstupů
Projekty ve sledovaném období:

GAČR:

GA23-049808 Funkce paratextů při recepci autorů skupiny Gruppe 47 v Československu mezi lety 1948-1989 (2023-2025), řešitel: Ing. Mgr. Petr Pytlík, Ph.D.

GA19-12624S Škola jako mnohojazyčný prostor? Prozkoumávání lingvistické reality na českých městských školách (MultiSpace), (2019-2022), řešitel: Mgr. Miroslav Janík, Ph.D., spoluřešitelka prof. PhDr. Věra Janíková, Ph.D.

V těchto projektech se vybraní studující podílí na jejich řešení tím, že např. pomáhají při sběru dat, provádějí dílčí rešerše a případné překlady, podílejí se na akcích katedry pořádaných v souvislosti s danými projekty.

Erasmus+:

2020-1-SK01-KA226-HE-094267 Soft skills standard systém (2021-2023), spoluřešitelé za PdF MU Brno: prof. PhDr. Věra Janíková, Ph.D., Ing. Mgr. Petr Pytlík, Ph.D., Mgr. Helena Hradílková

KA201-F542BB5A Mehrsprachigkeit in DaF- und DaZ-Lehr-Lernkontexten wahrnehmen, aufgreifen und nutzen, spoluřešitelé za PdF MU Brno: Mgr. Pavla Marečková, PhDr. Alice Brychová, Ph.D., Mgr. Helena Hradílková

2017-1-HU01-KA201-035955 ENGaGE: Digital English and German task bank for 4th-8th class dyslexic learners (2017-2020), spoluřešitelé za KNJ PdF MU Brno: prof. PhDr. Věra Janíková, Ph.D., Mgr. Pavla Marečková, Ph.D.

020-1-IT02-KA203-079511 SEAH: Sharing European architectural heritage: innovative language teaching tools for academic and professional mobility in Architecture and Construction (2020-2022), spoluřešitel doc. Tomáš Káňa, Ph.D.

V těchto projektech se vybraní studující a praktikanti podílí na jejich řešení tím, že např. pomáhají při organizaci akcí pořádaných v souvislosti s danými projekty a zapojují se do ověřování vytvořených didaktických materiálů.

AKTION Česká republika – Rakousko

V projektech tohoto programu, který je zaměřen na podporu bilaterální spolupráce ve vzdělávání a vědě v terciárním prostoru, byli zapojeni především studenti.

92p9 Mezinárodní kultura výzkumu v DaF/DaZ (2022), řešitelka: Johanna Dalsant, M.A.

Studenti měli příležitost zúčastnit se celosvětového kongresu vyučujících němčiny (Vídeň, 2022), na němž se mohli seznámit s aktuálními trendy ve výuce němčiny jako cizího jazyka, nejnovějšími poznatky z oblasti výzkumu učení a vyučování cizích jazyků, navázat kontakty se studenty z jiných zemí.

92p9 Mezinárodní kultura výzkumu v DaF/DaZ (2022), řešitelka: Johanna Dalsant, M.A.

V rámci tohoto projektu studenti KNJ PdF a univerzity ve Vídni společně rozvíjeli oborově didaktickou kompetenci pro zprostředkování gramatického učiva ve výuce němčiny, plánovali výukové aktivity, prezentovali je a refletovali.

85p4 Perspektivy němčiny jako cizího jazyka (2019-2020), řešitelka. Mgr. Helena Hradílková

V rámci tohoto projektu, který byl realizován ve dvou částech (*Společně (se) učit, 2020 a Týden pro profesní orientaci II, 2019*) studenti KNJ PdF a univerzity ve Vídni společně rozvíjeli oborově didaktickou kompetenci v oblasti realizace motivujícího projektového vyučování ve výuce němčiny, plánovali výukové aktivity, prezentovali je a refletovali, podíleli se na jeho organizaci.

Další projekty

OPVVV CZ.02.3.68/0.0/0.0/18_067/0012278 Digitální kompetence - brána rozvoje od A do Z (DIKOBRAZ) (2020-2022), spoluřešitelé Mgr. Helena Hradílková, Ing. Mgr. Petr Pytlík, Ph.D., Mgr. Pavel Váňa, Ph.D.

V rámci tohoto projektu se studenti podíleli na sestavování učebních textů a pomůcek.

TAČR

TL03000293 SLAN - Slovtvorný analyzátor pro výuku češtiny pro cizince (2020-2023), spoluřešitel doc. Mgr. Tomáš Káňa, Ph.D.

Studenti se podíleli na analýze slovních tvarů.

Projekty velkých infrastruktur pro vědu, výzkum a inovace

LM2018137 InterCorp – paralelní synchronní korpus mnoha jazyků s češtinou (2003-2022) projekt ÚČNK FF Praha, spoluřešitelé doc. Mgr. Tomáš Káňa, Ph.D., PhDr. Hana Peloušková, Ph.D.

V rámci tohoto projektu se studenti velkou měrou podíleli na zpracování textů.

Mezinárodní projekty EDUC

Katedra německého jazyka a literatury jako součást Masarykovy univerzity je zapojena do činnosti aliance EDUC (European Digital UniverCity), jejímiž členy jsou univerzity v Německu, Maďarsku, Itálii, Norsku a Španělsku. V rámci různých projektů je podporováno mezinárodní vzdělávání prostřednictvím zahraničních výjezdů, letních škol, virtuální mobility na partnerských univerzitách aj. Studenti daného studijního programu se v rámci projektu EDUC (KNJ PdF MU a Univerzita Postupim) podílejí na sběru dat v rámci komparativního výzkumu o přístupu vyučujících k vícejazyčnosti ve školách v Německu, Česku a Polsku, který probíhá ve spolupráci s univerzitou v Postupimi.

Studenti se rovněž podílejí na sběru dat v rámci komparativního výzkumu o přístupu vyučujících k vícejazyčnosti ve školách v Německu, Česku a Polsku, který probíhá ve spolupráci s univerzitou v Postupimi.

Studenti se dále aktivně účastní akcí pořádaných spolu s Rakouským institutem v Brně, Moravskou zemskou knihovnou a Ústavem germanistiky, nederlandistiky a nordistiky na Filozofické fakultě MU. Příkladem je *Lange Nacht der kurzen Texte*, která je pořádána dvakrát ročně.

Každý semestr mají studenti příležitost prezentovat výsledky svých (dílčích) výzkumných šetření v rámci tvorby diplomové práce v předmětu Studentská konference. Zde si rozvíjejí své prezentační dovednosti a připravují se i na případné vystoupení v celostátním či mezinárodním kontextu.

V rámci pedagogicko-psychologické přípravy jsou studující zapojováni do výzkumných projektů nejen při řešení svých závěrečných prací, ale i do projektů GAČR. Vybraní studující se pak podílí na pomocných pracích katedry, např. překladu textů do cizích jazyků, pomocných prací při sběru dat, organizaci akcí katedry. Studující jsou podporováni v rozvoji kompetencí k podnikavosti. Jejich výsledné projekty jsou prezentovány ostatním na Dni podnikavosti. Sami studující se na organizaci dne k podnikavosti a jiných aktivit podílejí. Studenti participují na evaluačním výzkumu zaměřeném na kvalitu výuky předmětů pedagogicko-psychologickém modulu, praxí a jejich reflexí.

Konkrétní projekty GAČR:

a) GA 23-04764S Adresování individuálních vzdělávacích potřeb všech žáků: Etnografie tříd na druhém stupni základních škol (2023-2025), řešitelka Mgr. Jana Obrovská, Ph.D.

b) GA19-06763S Etnografie diverzity v pregraduální přípravě učitelů (2019-2021), řešitelka Mgr. Jana Obrovská, Ph.D.

c) GA20-12828S Narativní identity aktérů ve vzdělávání na soukromých alternativních školách (2020-2022), řešitelka doc. Mgr. Kateřina Lojdrová, Ph.D.

d) GA20-05484S Analýza determinantů sebehodnocení znalostí anglického jazyka a motivace k učení se anglickému jazyku u českých žáků nižšího sekundárního stupně (2020-2022), řešitelka na MU doc. Mgr. et Mgr. Kateřina Vlčková, Ph.D.

e) TAČR TL05000360) Vývoj a implementace pilotního designu školního vysvědčení: Inovace závěrečného hodnocení žáků základní školy ve vazbě na komplexní rozvíjející hodnocení (2021-2023, TL05000360), řešitelka doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D.

Každoročně jsou na katedře pedagogiky vedeny projekty specifického výzkum, do nichž se dle tématu občas zapojují studenti:

MUNI/A/1502/2018 Subjektivní vnímání připravenosti studentů učitelských studijních programů navazujícího magisterského studia na svoji profesi (MUNI/A/1502/2018).

12. Zhodnoťte systém praxí, praktické výuky a stáží studentů hodnoceného studijního programu. Uveďte případné inovace, k nimž došlo v posledním sledovaném období.

Oborová složka praxí

Celková koncepce pedagogických praxí v magisterském studiu je v gesci katedry pedagogiky (viz níže) a představuje ucelený a gradující systém s důrazem na propojení s teorií a na reflexi a sebereflexi studenta v roli učitele. Cílem těchto učitelských praxí je osvojení si profesních kompetencí nezbytných při každodenní práci učitele německého jazyka, seznámení se s rolemi, do nichž učitel při své práci vstupuje, uvědomění si vlastních profesních potřeb a postupné přebírání odpovědnosti za plánování, realizaci a evaluaci výuky. Během praxe student získává reálnou představu o tom, co obnáší každodenní práce učitele, v našem případě učitele německého jazyka.

Ve spolupráci s katedrou pedagogiky jsou praxe koncipovány jako průběžné pro 1. semestr a jako souvislé čtyřtýdenní pro 2. semestr a 3. semestr nmgr. studia. Souvislé praxe byly ve 2. semestru poměrně nově zavedeny místo dřívějších praxí průběžných a představují pro studenty intenzivnější kontakt s cvičnou školou, což je velmi vhodné a dobře hodnocené, ale studium prezenčních studentů se pro toto období přeruší, na což musí reagovat plán studia a výuky na katedře. Výběr školy je možný od fakultních cvičných škol, přes školy spolupracující až po školy podle vlastního výběru. Hlavní fakultní cvičnou školou pro německý jazyk je Základní škola Antonínská v Brně, kde se vyučuje němčina na různých jazykových úrovních od první až po devátou třídu. Kontakt na všechny fakultní školy mají studenti k dispozici zde: <https://www.ped.muni.cz/pedagogika/fakultni-skoly-a-zarizeni/> Na fakultních cvičných školách si studenti vybírají z nabízených míst, na dalších školách si praxe domlouvají sami. Praxe musí probíhat alespoň jedenkrát v Brně, aby bylo možné studenty během praxe pozorovat, přičemž nemusí jít o fakultní školu. Počet hodin tandemové a vlastní výuky studentů na praxi je poměrně velký, proto se ukazuje jako dobré řešení, že kombinovaní studenti, kteří již sami vyučují, mohou požádat o uznání praxí pomocí formuláře, kterým ředitel školy potvrzuje, že tyto studenti kombinované formy studia na dané škole vyučují.

Hospitace studentů během jejich praxe organizujeme na katedře německého jazyka a literatury NJL v posledních letech tak, že se jich účastní všichni vyučující, aby byl zajištěn kontakt všech členů katedry se školní realitou, pro kterou naše studentky a studenty připravujeme. Pro pozorování vlastní výuky ze strany fakultního vyučujícího během hospitace je využíván STANDARD KVALITY PROFESNÍCH KOMPETENCÍ STUDENTA, který obsahuje 26 kritérií kvality profesních kompetencí nezbytných pro plánování, realizaci a evaluaci výuky. Hodnocení z jednotlivých praxí si student zakládá do pedagogického profesního portfolia. Fakultní vyučující pozoruje především, jak se studentům daří plnit ta kritéria, na nichž se se studentem předem domluvili na základě popisů ve Standardu.

Pro získání přehledu o základních školách a příp. víceletých gymnáziích jsme připravili a dále rozšiřujeme pro studenty databázi škol v Brně a širším okolí. S těmito školami spolupracujeme, resp. nabízíme vyučujícím německého jazyka pravidelná setkání se společným názvem „Němčina nás spojuje“. Setkání jsou koncipována jako diskusní s několika aktuálními tématy, která mají vztah

k výzkumným nebo tematickým projektům na katedře německého jazyka a literatury a také k organizaci, zkušenostem a otázkám spojeným s pedagogickými praxemi našich studentů na oslovených školách.

Celková koncepce pedagogických praxí

V celkové koncepci praxí v navazujícím magisterském studijním programu nedošlo k větším změnám. Inovován byl web praxí. Byly zavedeny ročníkové informační schůzky k praxím, na nichž jsou studující seznamováni s organizací praxí, požadavky a podporou studujících v průběhu praxí. Za důležitou inovaci lze považovat změnu v organizaci Učitelské praxe 2 – přeměnu v praxi souvislou. Poprvé v jarním semestru 2021 proběhla čtyřtýdenní souvislá učitelská praxe 2. Celkový přehled informací k učitelským praxím je na webu katedry: <https://www.ped.muni.cz/pedagogika/postup-moji-nmgr-praxi/> Průběh praxí byl narušen pandemickou situací. Praxe tak převážně v semestrech jaro 2020 a podzim 2020 probíhaly distanční formou. Od samého počátku distanční výuky byl zřízen na stránkách Katedry pedagogiky informační kanál pro studující na praxích: <https://www.ped.muni.cz/pedagogika/praxe/> a studenti byli průběžně informováni o možnostech konání praxí a dalších inspirativních činnostech. Pokud se studenti nemohli zapojit přímo do distanční výuky (zpravidla výchovné předměty), ale mohli participovat na tvorbě výukových materiálů, realizovat svoji praxi v jiných institucích, jako jsou muzea, základní umělecké školy, nebo při doučování, či výukou ve školách pro děti zdravotnických zaměstnanců a při spolupráci na projektu Škola doma. Praxe v době distanční výuky byly reflektovány, studenti získávali podporu pro možnost jejich konání. Od jarního semestru 2021 probíhají již souvislé praxe kontaktní formou ve školách a bez jakýchkoliv překážek.

13. Identifikujte hlavní externí partnery studijního programu (profesní organizace, zaměstnavatele, poskytovatele stáží apod.) a zhodnoťte proces vytváření a udržování vztahů s nimi. Zhodnoťte rozsah a možnosti zapojení odborníků z praxe do výuky vzhledem k zaměření a profilu studijního programu.

Oborový a oborově didaktický modul

Hlavními externími partnery studijního programu jsou fakultní školy (např. ZŠ Antonínská, Křídlovická), kde studenti daného studijního programu vykonávají své praxe. Seznam všech fakultních škol je uveden níže.

Kromě fakultních škol akcentujících jazykovou výuku spolupracujeme také se školami s alternativní pedagogikou, např. Five Star Montessori, Waldorfská základní škola a mateřská škola Brno, Montessori Mateřská škola a Základní škola Perlička a Montessori Střední škola, kam naši studenti chodí na hospitace, nejčastěji v rámci povinně volitelného předmětu NJ_M305 Alternativní přístupy ve výuce cizích jazyků.

Dále spolupracujeme s Rakouským institutem (ÖI) v Brně a s Goethovým institutem (GI) v Praze, které nabízí oborově didaktické semináře a workshopy, jichž se účastní studenti i vyučující daného magisterského studijního programu.

Úspěšná je rovněž spolupráce s nakladatelstvím Hueber, jehož lektorka pravidelně představuje nové učebnice němčiny v didakticky zaměřených seminářích.

Katedra německého jazyka a literatury spolupracuje také se Vzdělávacím institutem pro Moravu (VIM). Např. A. Brychová zde v současnosti vede semináře o Evropském jazykovém portfoliu a o výuce cizích jazyků v předškolním věku.

Úzká spolupráce probíhá i se Svazem germanistů České republiky, V. Janíková je v současnosti jeho předsedkyní.

Pedagogicko-psychologický modul

Hlavními externími partnery v navazujících magisterských studijních programech jsou fakultní školy (např. ZŠ Horní), fakultní zařízení (např. LOGO klinika Vsetínská) a neziskové organizace (např. Muzeum romské kultury). Pro kompletní seznam fakultních škol a zařízení viz níže:

<https://www.ped.muni.cz/pedagogika/fakultni-skoly-a-zarizeni/>

Pro fakultní školy a fakultní zařízení jsou definována kritéria kvality, která jsou ve spolupráci s garanty praxí na PdF a garanty praxí jednotlivých škol sledována a vyhodnocována.

14. Zhodnoťte přístupnost programu pro osoby se specifickými nároky:¹

- a) pokud hodnocený program vyžaduje specifickou dovednost, která z Vašeho hlediska představuje vážnou překážku pro některou skupinu osob se zdravotním postižením, uveďte tuto dovednost či dovednosti;*
- b) standardy univerzálního vzdělávacího designu žádají, aby fyzické výukové prostředí bylo v souladu s vyhláškou 398/2009 Sb., virtuální prostředí v souladu s pravidly přístupnosti podle zákona 365/2000 Sb. Pokud jste si vědomi rizik, která program má v této oblasti, uveďte je;*
- c) je studijní program připraven i nad rámec univerzálního designu tak, že studijní prostředí je přiměřeně adaptováno pro individuální potřebu osob se specifickými nároky? Pokud jste si vědomi rizik, která program má v této oblasti, prosím uveďte je:*

Hodnocený program je přístupný pro osoby se specifickými nároky, jednotliví vyučující jim vycházejí v maximální míře vstříci, pravidelně jsou na začátku semestru informováni o tom, kolika osob se potřebná pomoc bude týkat. Dlouholetou a mnohostrannou podporu poskytuje těmto studentkám a studentům Středisko Teiresiás, např. prostřednictvím studijního poradenství, prepisovatelského servisu, knihovních služeb, technického servisu i osobní asistence. Toto středisko poskytuje pomoc při organizačním zajištění studia studentů s postižením od zápisu do studia až po ukončení studia a především zahrnuje: organizační zajištění přístupného zápisu do studia, organizaci průběhu studia (tvorba individuálního studijního plánu, organizace individuální výuky, příp. zkušebních termínů), organizační pomoc při jednání s vyučujícími a pracovníky fakultních studijních oddělení. Významná je akvizice studijních materiálů v relevantním formátu (e-text, videoverze ve znakovém jazyce, hmatový dokument vytištěný v Brailleově bodovém písmu včetně hmatové grafiky, hybridní dokumenty apod.).

Středisko Teiresiás disponuje vlastními učebními prostorami, které neváhá vyučujícím s individuálním přístupem ke studentům s postižením nabídnout.

Díky velmi dobrému technickému vybavení a využíváním moderních technologií v jednotlivých učebnách PdF MU se tyto osoby mohou účastnit výuky daného studijního programu s výše uvedenou pomocí bez omezení.

Část III.

---

¹ Hodnocení můžete konzultovat se Střediskem Teiresiás, jehož úkolem je ověřovat přístupnost studijního prostředí a technologicky zajišťovat nezbytné individuální adaptace.

Personální zabezpečení

(Podklady k personálnímu zabezpečení z IS MU)

15. Zhodnoťte vývoj a současnou strukturu akademických pracovníků dle počtu a věku s ohledem na personální zajištění studijního programu do budoucna.

Personální zabezpečení katedry německého jazyka je nyní dostačující. V programu vyučují osoby zaměstnané na MU nastálo s úvazky celkem 10,6 a několik externistek zajišťujících okrajové nebo specifické předměty.

Věkový průměr v r. 2022: 55 let; z toho nad 60 let 3 osoby.

Vzhledem ke klesajícímu počtu přihlášek bude snižování stavu nutné, v následujících 5 letech je katedra německého jazyka a literatury schopná zajistit nesníženou kvalitu programu i při případném snížení stavu stálých vyučujících.

Celková struktura pedagogických pracovníků zajišťujících studijní program (obor a pedagogicko-psychologický modul)

Pracovní pozice	Do 35 let	36-55 let	56-70 let	71 a více let
Profesor	0	1	1	1
Docent	0	6	3	1
Odborný asistent	1	17	2	1
Asistent	5	2	0	0
Lektor	2	6	1	0

16. Zhodnoťte podíl zahraničních odborníků na výuce ve studijním programu.

Na programu se podílejí kmenově dva zahraniční kolegové (dr. Roland Wagner, Mag. Johanna Dalsant). Zahraniční odborníci se každoročně podílejí na výuce formou přednášek, workshopů nebo samostatných předmětů, které jsou realizovány v rámci mezinárodních projektů různého typu (Erasmus, EDUC, podpora internacionalizace MU aj.).

17. Okomentujete současný stav počtu závěrečných prací vedených jedním akademickým pracovníkem.

Současný stav počtu závěrečných prací (číslo před lomítkem) vedených jedním akademickým pracovníkem odpovídá doporučeným normám (max. 5 prací).

Akademický pracovník	Bakalářské práce	Magisterské práce	Dizertační práce
PhDr. Alice Brychová, Ph.D.	1/77	1/142	0/0
Mgr. Johanna Dalsant	0/0	0/0	0/0
Mgr. Helena Hradílková	1/1	0/1	0/0
Mgr. Miroslav Janík, Ph.D.	1/2	0/1	0/0
prof. PhDr. Věra Janíková, Ph.D.	4/71	4/75	4/11

Doc. Mgr. Tomáš Káňa, Ph.D.	0/41	1/44	0/0
Mgr. Pavla Marečková, Ph.D.	0/19	0/29	0/0
PhDr. Hana Peloušková, Ph.D.	7/53	0/75	0/0
Mgr. Ing. Petr Pytlík, Ph.D.	5/8	4/4	0/0
Mgr. Adéla Straková	0/1	0/0	0/0
Mgr. Pavel Váňa, Ph.D.	2/73	1/52	0/0
Mgr. Jana Veličková	0/0	2/5	0/0
Mgr. Roland Wagner, Ph.D.	1/26	0/5	0/0

Učitelská propedeutika:

Akademický pracovník	Bakalářské práce	Magisterské práce	Dizertační práce
Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D.	7/24	3/15	0/0
Mgr. et Mgr. Markéta Košátková, Ph.D.	5/50	3/13	0/0
Mgr. Jan Krása, Ph.D.	3/28	7/11	0/0
doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D.	1/11	1/60	4/4
doc. Mgr. Kateřina Lojdrová, Ph.D.	0/48	0/21	1/1
Mgr. Bc. Jan Nehyba, Ph.D.	6/32	4/12	0/0
doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D.	0/95	2/70	2/10
doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D., M.Sc.	0/14	3/57	4/7
Mgr. Lucie Škarková, Ph.D.	10/54	2/11	0/0
doc. Mgr. et Mgr. Kateřina Vlčková, Ph.D.	0/2	2/17	3/7
Mgr. Jarmila Bradová, Ph.D.	1/12	0/6	0/0
Mgr. Martin Fico	0/0	0/0	0/0
PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.	3/18	2/11	0/0
Mgr. Lenka Gulová, Ph.D.	10/183	4/211	1/1
Mgr. et Mgr. David Havelka, Ph.D.	1/2	0/0	0/0
doc. PaedDr. Hana Horká, CSc.	0/41	2/85	2/8
Mgr. et Mgr. Martina Kurowski, Ph.D.	11/50	3/24	0/0
PhDr. Petr Květon, Ph.D.	0/5	1/1	0/0
PhDr. Josef Lukas, Ph.D.	0/15	1/6	0/0
Mgr. et Mgr. Jan Mareš, Ph.D.	3/64	2/74	0/0
Mgr. Jana Obrovská, Ph.D.	1/5	0/0	0/0
MgA. Lenka Polánková, Ph.D.	0/39	1/20	0/0
Mgr. Radek Pospíšil, Ph.D.	5/75	2/73	0/0
Mgr. Alena Rýparová	0/0	0/0	0/0
Mgr. Petr Soják, Ph.D.	0/44	0/25	0/0
Mgr. et Mgr. Michaela Spurná, Ph.D.	1/9	1/1	0/0

Mgr. Petr Svojanovský, Ph.D.	6/14	1/9	0/0
doc. Mgr. Radim Šíp, Ph.D.	0/32	0/37	3/3
Mgr. Tereza Škubalová, Ph.D.	0/42	0/6	0/0
Mgr. František Trapl, Ph.D.	2/14	0/2	0/0
doc. RNDr. Eva Trnová, Ph.D.	2/20	3/37	2/2
Mgr. Petra Tužilová	0/0	0/0	0/0
PhDr. Helena Vaďurová, Ph.D., M.Sc.	3/17	1/36	0/0
Mgr. Dana Veselá, Ph.D.	0/0	0/0	0/0

Část IV.

Internacionalizace

(Podklady: Export statistických dat o studijním programu, manažerská data v ISu)

18. *Zhodnoťte mezinárodní rozměr studijního programu:*

- a) *strukturu nabídky partnerských vysokých škol, na kterých mohou studenti programu realizovat zahraniční studijní pobyt nebo stáž;*
- b) *vývoj mobility studentů a jejich zájem o účast na zahraničních studijních pobytech (včetně identifikace případných překážek mobility);*
- c) *prostor, jenž je v rámci kurikula věnován učení se v cizím jazyce (zahrňte výuku v cizím jazyce i cizího jazyka a stejně tak například povinnou cizojazyčnou literaturu aj.).*

a) **Struktura partnerských vysokých škol**

V rámci oborové části studijního programu Učitelství německého jazyka pro základní školy se studentům nabízí široká paleta možností pro absolvování studijního pobytu nebo stáže na mnoha zahraničních univerzitách a vysokých školách. Výjezdy jsou podporovány na základě četných mezinárodních smluv, které má Katedra německého jazyka a literatury jako součást PdF MU uzavřeny v rámci následujících možností:

výjezdy na smlouvu Erasmus+

výjezdy na multilaterální smlouvu na BIP-Erasmus+ (krátkodobý intenzivní program využívající inovativní způsoby výuky kombinací fyzické a virtuální aktivity)

výjezdy na partnerské smlouvy

výjezdy na fakultní smlouvy

výjezdy v rámci programu EDUC

Zahraníční univerzity (Erasmus+)

Univerzita Regensburg

Univerzita Tübingen

Katolická univerzita Graz

Technologická univerzita Drážďany

Univerzita Greifswald

Anadolu Univerzita Eskisehir

Univerzita Klagenfurt

Univerzita Magdeburg

Univerzita Maribor

Univerzita Linz
 Univerzita Poznaň
 Univerzita Marburg
 Univerzita Trier
 Privátní diecézní univerzita Linz

Průběžně se navazují nové kontakty nejen s vysokými školami, ale i základními školami (např. Veselá škola ve Vídni, ZŠ v Pfeifferhofu) a kulturními a vzdělávacími institucemi, kde se pro studenty otevírají možnosti zejména pro realizaci stáží (např. České kulturní centrum ve Vídni).

b) Vývoj mobility v hodnoceném období

Typ výjezdu	Počty výjezdů			
	2022	2021	2020	2019
Erasmus	4	3	5	1
Jiný krátkodobý studijní pobyt, stáž				2

Instituce, na které studenti vyjžděli (studijní pobyt, stáže) v hodnoceném období:

Stát/instituce	Počty studií			
	2022	2021	2020	2019
Rakousko	2	1	3	1
* Tschechisches Zentrum Wien			2	
* Schoole in Pfeifferhof	1			
* Veselá škola Vídeň				1
* Pädagogische Hochschule Kärnten		1		
* Kirchliche Pädagogische Hochschule der Diözese Graz-Seckau	1			
* Pädagogische Hochschule Wien			1	
Německo	2	1	2	2
* Universität Regensburg		1	2	
* Fichte Grundschule				2
* Otto-von-Guericke-Universität Magdeburg	1			
* Universität Potsdam	1			
Španělsko		1		
* Universidad Pública de Navarra		1		

I když je nabídka možností pro minimálně semestrální pobyt na zahraniční univerzitě velká, není studenty využívána v očekávaném rozsahu. Nejčastějšími překážkami jsou:

- pracovní povinnosti nebo studijní zátěž zvláště u studentů jednooborového kombinovaného studia: často jsou již v pracovním poměru a studují při zaměstnání nebo studují ještě v jiném programu – někdy na jiné fakultě, což jim brání účastnit se semestrálního studia v zahraničí; výhodnější jsou pro ně krátkodobější stáže;

- studenti, u nichž je němčina vedlejším studijním oborem (většina); někdy upřednostňují mobilitu v rámci hlavního oboru (zejména studenti Učitelství pro AJ);
- časové vymezení pro magisterské studium, během něhož musí studenti ukončit studijní povinnosti včetně diplomové práce, je pro mnohé náročné spojit s mobilitou.

c) Prostor, jenž je v rámci kurikula věnován učení se v cizím jazyce

Na katedře německého jazyka a literatury PdF MU jsou často realizovány přednášky a workshopy odborníků ze zahraničních univerzit (viz <https://knjl.ped.muni.cz/>), přínosem pro mezinárodní spolupráci se stal nový předmět **NJ_M750** Mezinárodní seminář o jazykové integraci (EDUC, který je realizován v rámci konsorcia EDUC. Tento předmět je vyučován ve spolupráci s univerzitou v Postupimi a účastní se ho studenti z Postupimi a Brna (KNJ PdF Brno).

Internacionalizaci rovněž podporuje seminář v rámci BIP-Erasmus: studenti univerzity Regensburg, Lodž a KNJ PdF Brno (jaro 2023).

Téměř ve všech předmětech převládá ve výuce němčina, u zahraničních spolupracovníků i hostujících přednášejících je to samozřejmostí. Rovněž používaná a doporučovaná studijní literatura je převážně psaná německy, příp. anglicky.

Součástí nabídky jsou semináře k aktuálním tématům didaktiky německého jazyka, k jejichž vedení jsou zváni zahraniční hosté. Témata těchto seminářů, stejně jako hosté, se každoročně mění. Studenti měli možnost navštívit např. semináře k tématům funkční gramatika, digitální kompetence, výuka odborného jazyka, integrativní didaktika. Poslední z uvedených seminářů byl veden střídavě v němčině, francouzštině a angličtině, čímž motivoval studenty k rozvoji vícejazyčných kompetencí.

V rámci učitelské propedeutiky mají studenti možnost vycestovat na jakoukoliv z níže uvedených univerzit na základě uzavřených kontraktů o spolupráci:

University of Deusto, Bilbao, Španělsko – 3 místa (Bc., NMgr.)

University of Madeira, Funchal, Portugalsko – 2 místa (Bc., NMgr.)

Bishop Grosseteste University, Lincoln, Velká Británie – 4 místa (Bc., NMgr.)

VIA University College, Risskov, Dánsko – 2 místa (Bc.)

Marnix Academie Protestant Christina College, Utrecht, Nizozemsko – 3 místa (Bc., NMgr., PhD.)

University of Crete, Rethymnon, Kréta – 3 místa (Bc., NMgr.)

Liepaja University, Liepaja, Lotyšsko – 2 místa (Bc., NMgr., PhD.)

JAMK University of Applied Sciences, Jyväskylä, Finsko – 2 místa (Bc., NMgr.)

University of Tartu, Tartu, Estonsko – 2 místa (Bc., NMgr.)

The University of Wrocław – 2 místa (Bc., NMgr.)

University of Ljubljana – 2 místa (Bc., NMgr.)

Část V.

SWOT analýza a návrh plánu rozvoje studijního programu

19. Formulujte silné a slabé stránky studijního programu, jakož i příležitosti a hrozby jeho uskutečňování.

Obor

Vnitřní silné stránky	Vnitřní slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • motivovaný a kvalifikovaný kolektiv pedagogů • otevřený a přátelský přístup ke studentům • velmi dobré technické vybavení učeben a pracoven • promyšlený inovovaný studijní plán reflektující současné trendy v moderním vysokoškolském vzdělávání a umožňující odbornou profilaci ve zvolených studijních oblastech (lingvistika, literatura, didaktika, kulturní studia) • bohatá nabídka zejména oborově didakticky zaměřených povinně volitelných a volitelných předmětů • implementace oborových a oborově didaktických předmětů, které reflektují nově formulované zásady výuky cizího jazyka v evropském kurikulárním dokumentu, kterým je Dodatek ke Společnému evropskému referenčnímu rámci pro jazyky (2018) – dva semináře věnované mediaci a semináře, v nichž je explicitněji akcentován rozvoj plurilingvní a kulturní kompetence • integrovaná forma státní závěrečné zkoušky • přitažlivá nabídka netradičních povinně volitelných a volitelných předmětů (filmový klub, exkurze, mediace, mezinárodní seminář v rámci programů EDUC nebo Erasmus), • bohatá nabídka možností zapojení se do různých národních a mezinárodních projektů a čtených	<ul style="list-style-type: none"> • poměrně vysoký věkový průměr pracovníků (v roce 2023 4 nad 60 let) • v současné době žádná habilitační řízení před dokončením • narůstající neúspěšnost po 1. roce studia • zatím méně uspokojivá situace v národních a mezinárodních studentských projektech • nízká studijní motivovanost některých studentů související s nízkou prestiží a neuspokojivým finančním ohodnocením učitelského povolání • neuspokojivé finanční zabezpečení katedry vyplývající z klesajícího počtu studentů při zachování kvalitního kurikula studia (tj. méně studentů ve stejném počtu předmětů) • momentální pokles tvůrčí činnosti katedry

<p>aktivit realizovaných katedrou německého jazyka a literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> • široká nabídka studijních pobytů a stáží v německy mluvících zemích • výrazná podpora internacionalizace v rámci nejrůznějších typů mezinárodní spolupráce: přednášky, workshopy a semináře zahraničních odborníků ve studovaných předmětech • reagování na hodnocení ze strany studentů (anketa, programová rada) a provádění potřebných úprav. • osvědčené mechanismy podpory úspěšnosti (začlenění zástupců do programové rady; diskusní fóra v předmětech, na soc. sítích, literární večery, zapojení do popularizačních aktivit) 	
Vnější příležitosti	Vnější hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • poptávka po dobře jazykově vybavených absolventech v učitelském sektoru i mimo něj rozšíření působnosti absolventů mng. studia i na SŠ • orientace na profesní jazyk • orientace na odborné školy • nadále prezentovat výsledky naší činnosti v široké odborné veřejnosti • nadále intenzivně využívat možnosti pro zvýšení atraktivity studia (mj. prostřednictvím internacionalizačních aktiv a strategií, nabízením nových předmětů pro profilaci v povinně volitelných a volitelných blocích) • nadále intenzivně spolupracovat se středními školami, a to nejen gymnázii ale i školami odbornými 	<ul style="list-style-type: none"> • nestabilní zájem o učení se německého jazyka na základní škole • nedostatečná motivace absolventů k odchodu do učitelské praxe, která je často spojena se slabou společenskou prestiží učitelské profese a možnostmi lepšího finančního ocenění v jiných oblastech jejich působnosti • reálná hrozba zrušení povinnosti dalšího cizího jazyka na ZŠ a s ní spojená nižší potřeba kvalifikovaných učitelů německého jazyka (viz revize RVP ZV) • s výše uvedenou hrozbou souvisí i to, že řada absolventů bakalářského programu Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání nepokračuje na Pedagogické fakultě v magisterském studiu, ale volí fakulty jiné, které nabízejí učitelství německého jazyka pro střední školy (nejčastěji na FF MU) • nesprávná interpretace tohoto studijního programu jako konkurenčního s programy na FF • méně uspokojivé finanční ohodnocení náročné činnosti akademiků, od nichž se očekávají excelentní výkony v pedagogické, vědeckovýzkumné, organizační či manažerské oblasti • způsob hodnocení tvůrčí činnosti zaměstnanců handicapující obory vzdělávající učitele

	<ul style="list-style-type: none"> němčina je volena především jako vedlejší studijní obor
--	---

Pedagogicko-psychologický modul (učitelská propedeutika)

Vnitřní silné stránky	Vnitřní slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Získávání projektů a aktivní zapojení členů pracovišť, která se podílejí na ped-psy základu do řešitelských týmů projektů GAČR, ESF, TAČR. Dobře vybavené učebny. Dobrý vztah mezi studujícími a učiteli. Příznivé věkové a odborné složení kateder pedagogiky, psychologie. Program je koncipován vyváženě s ohledem na proporce pedagogických, psychologických, oborově-didaktických disciplín, teoretickou a praktickou přípravu. Ve výuce jsou využívány aktivizující metody a formy práce. Je také realizována týmová výuka některých předmětů v kombinaci pedagog a psycholog, pedagog/psycholog a oborový didaktik, pedagog/vyučující z praxe. Výuku předmětů programu zajišťuje kvalifikovaný tým, jehož členové se vhodně profesně i osobnostně doplňují a tvoří tým kvalitních vyučujících i výzkumníků. Odborná úroveň vyučujících, klima ve výuce, zpětná vazba studentům, používané výukové metody, jsou hodnoceny studujícími velmi kladně. Praxe studentů a jejich skupinová reflexe jsou srovnatelné svojí koncepcí s praxemi v zahraničí a udávají trend v ČR. Výuka je inovována na základě výsledků domácího i zahraničního výzkumu (např. vlastní projekty GAČR zaměřené např. na výukové 	<ul style="list-style-type: none"> Vytiženost pracovníků katedry pedagogiky a psychologie mnoha úkoly, které jsou v zájmu celé pedagogické fakulty a jednotlivých kateder, např. tvorba magisterských testů SZZ, jejich kontrola, hodnocení; organizace praxí, jejich reflexí; participace na celofakultních projektech. Nedostatek vhodných prostor s mobilním nábytkem pro skupinovou práci v seminářích a další aktivizující metody. Nezájem některých studentů o výjezd do zahraničí. Velké množství studentů vyžaduje nároky na organizaci i zabezpečení kvality výuky a další povinnosti, které s výukou souvisejí (kontrola průběžných, portfoliových úkolů a úkolů k ukončení studia). Časové nároky na společná jednání pracovníků z několika kateder. Nedostatečná komunikace k podobě integrované SZZ a společná participace na tvorbě. Podceňování ped-psy přípravy některými kolegy z oborových pracovišť. Vysoký počet studujících na jednoho vyučujícího (ped-psy modul).

<p>strategie, moc ve školní třídě; projekty diplomových, disertačních a habilitačních prací.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nabídka pedagogicko-psychologického modulu pro studující ze zahraničí i domácí v angličtině. • Participace na přípravě studentů k výkonu dalších pedagogických profesí (speciálních pedagogů, vychovatelů, pedagogů volného času, asistentů pedagoga); na pedagogické přípravě studentů učitelství na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity a na pedagogické propedeutice ve studiu některých zdravotnických oborů Lékařské fakulty Masarykovy univerzity. • Snaha o realizaci integrované SZZ. 	
<p>Vnější příležitosti</p>	<p>Vnější hrozby</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zkvalitňování studijního programu sdílením zkušeností a již započatou spoluprací s kolegy ze zahraničí: BGU Lincoln, University of Minnesota a dalšími v oblasti výzkumu, praxe, výuky i tvůrčí činnosti. • Ve spolupráci s fakultními školami vytvořit spolupracující kvalitní společenství praxe na podporu praktické složky profesní přípravy. • Ve spolupráci s IS Muni zkvalitnit elektronický systém pro administraci praxí a jejich evaluaci. • Rozvíjet a zefektivnit spolupráci s oborovými didaktiky, kteří navazují a rozvíjejí pedagogicko-psychologický modul jako bázi specifické problematiky vyučovacího předmětu. • Ve spolupráci se zájemci z jiných kateder zavádět a rozvíjet integrovanou státní závěrečnou zkoušku. • Prezentovat výsledky naší práce na podporu zvyšování prestiže učitelské profese a pedagogické fakulty. 	<p>Obavy z nekvalifikovaných zásahů do organizace kateder či fakulty (z mimofakultních orgánů). Nezájem studentů o studium učitelských oborů a tím i snížení vědomostní i dovednostní úrovně nově nastupujících studentů. Mění se způsoby financování na celostátní, univerzitní i fakultní úrovni. Demografické změny – slabé populační ročníky. Přetížení učitelů na fakultních a spolupracujících školách, jejich nezájem o podporu studentů na praxi či nízká úroveň mentorských dovedností. Nepostačující ekonomické ohodnocení provázejících učitelů.</p>

20. *Zhodnotte, jak se dosud podařilo naplnit plán rozvoje z předchozího 5letého období, příp. komentujte i kroky provedené mimo plán rozvoje. V případě nenaplnění jeho části zdůvodněte zvolenou strategii.*

Plán rozvoje magisterského studijního programu Učitelství německého jazyka pro základní školy z předchozího 5letého období se podařilo v převážné většině realizovat. Jednalo se zejména o následující oblasti: zvýšení podpory při dosahování zejména očekávané jazykové kompetence, implementace motivujících a efektivních výukových metod, posílení kvality a atraktivity výuky, snížení poklesu zájmu o studium v tomto programu, zvýšení počtu studentů absolvujících studijní pobyt nebo stáží v zahraničí, zvýšení tvůrčí činnosti akademických pracovníků. Výše uvedené dílčí záměry byly realizovány prostřednictvím různých kroků a strategií.

- V rámci podpory úspěšnějšího dosahování jazykových znalostí na očekávané úrovni byly provedeny revize kurzů jazykových cvičení z hlediska jejich obsahů, progresu a výstupů a využívání atraktivních a motivujících metod výuky společně s posílením používání digitálních technologií. Tímto krokem byla posílena zejména kvalita výuky.
- Interaktivní a inovativní metody výuky jsou uplatňovány i v dalších předmětech, čímž je zvyšována atraktivita celého studijního programu v jeho oborové a oborově didaktické části. Významně k ní přispívá zvýšení informovanosti veřejnosti prostřednictvím webových stránek a pořádáním atraktivních akcí, které mohou motivovat ke studiu německého jazyka (např. divadelní představení, účast studentů a akademiků na Noci vědců nebo Univerzité pro děti).
- Daří se také větší zapojování studentů do výzkumných, rozvojových a jiných projektů národního i mezinárodního charakteru.
- I přes všechny uvedené strategie se nedaří zvýšit počet uchazečů o studium v tomto studijním programu.
- Nadále je třeba studentům vysvětlovat důležitost zahraničních mobilit.
- Ne zcela uspokojivě se podařilo zvýšit tvůrčí činnost (zejména publikace v databázových časopisech). Naopak v rámci nejrůznějších projektů zejména mezinárodního charakteru, které se zaměřují a priori na zkvalitňování výuky a nové výukové metody, bylo pracoviště ve sledovaném období úspěšné.

Mimo plán rozvoje byly v posledním hodnoceném období revidovány webové stránky katedry německého jazyka a literatury a vytvořena její německá verze, vytvořena katedrální facebooková stránka „Pomůžeme s němčinou“, která slouží nejen studentům a akademickým pracovníkům, ale i učitelům němčiny z pedagogické praxe s cílem se navzájem informovat a sdílet zkušenosti a inspirativní náměty pro výuku.

21. *Na základě výsledků SWOT analýzy a výstupů sebehodnocení nastiňte cíle rozvoje studijního programu pro další období.*

Cíl rozvoje studijního programu (co)	Opatření vedoucí k cíli (jak)	Implementace opatření, rok nebo cyklus (kdy)
Rozšíření kurikula o didaktiku pro dospělé (ve shodě se Zákonem o pedagogických pracovnících § 9 a 11)	Možná implementace do stávajícího kurikula didaktiky; zavedení nového povinně volitelného předmětu	Do dvou let
Rozšíření kurikula o jazykově i didakticky orientované předměty k výuce profesního jazyka	Nové povinně volitelné předměty	Do dvou let
Intenzivnější zapojení studujících daného programu do vědecké a projektové činnosti katedry	Návaznost magisterských/diplomových prací na projektové záměry	Do dvou let
Personální zabezpečení	Podpora habilitačního řízení,	Zahájení habil. řízení nejpozději v r. 2026

Zpracoval/a: prof. PhDr. Věra Janíková, Ph.D.

Datum: 4.6.2023